BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

Anul al 61-lea
6 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 34.464/939

Nr. 214 Sâmbătă 5 August 1944
6 Pagini

ABONAMENTE
UNIVERSUL
PROVINCIA: Lei 700 pe 3 luni, Lei 1300 pe 6 luni, Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA: Lei 800 3 luni, Lei 1400 6 luni, Lei 2600 12 luni
AUTORITĂȚI Lei 3500 pe an

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10; SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
U. LITERAR 6 luni 450 lei, 12 luni 800 lei
D. COPIILOR 6 L. 466 lei 12 L. 900; RADIO U. 6 L. 600 lei-12 L. 1000. Z. ȘTIINȚELOR 6 L. 600-12 L. 1000 lei. VESELIA 6 L. 450-12 L. 800 lei. TR. SUFLET 6 L. 520-12 L. 600 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

PAZA IN CARTIERELE SINISTRATE

Dacă pentru cei mai buni din generația noastră războiul s'a dovedit un excepțional mijloc de afirmare a marilor virtuți — spirit de abnegație, curaj, avânt eroic, putere de sacrificiu —, din nefericire s'au putut identifica și medii în care efectele războiului s'au manifestat în sens contrar, ducând la desaxarea resorturilor sufletești mai slabe, la diluarea controlului propriilor fapte, la exacerbarea impulsiunilor negative.

Cronica faptelor diverse este diagrama fidelă a acestei triste constatări, care trebue să dea de gândit nu numai autorităților represive și penaliștilor, dar și sociologilor, pedagogilor, dacă nu chiar psichiatrilor, ținuți prin natura îndeletnicirii și prin țelurile misiunii lor sociale, să pună cel mai mare preț pe sănătatea morală a societății, să semnaleze simptomele maladive și să indice remediile.

Asistăm, într'adevăr, de o bună bucată de vreme, la o înmulțire alarmantă a crimelor și sinuciderilor, dar mai ales a furturilor și tâlhăriilor de cea mai îndrăsneață factură.

Cu toate decretările de aspre sancțiuni, mergând pentru furturile săvârșite în timpul alarmelor și orelor de camuflaj, până la pedeapsa capitală, hoțiile se țin lanț, fără ca făptașii să se lase intimidați de sentințele pronunțate de tribunalele represive sau de publicitatea dată executării lor. Și nu e lipsită de semnificație nici constatarea că frecvența hoțiilor la noi s'a accentuat mai ales dela deslănțuirea atacurilor aeriene asupra teritoriului țării și că terenurile predilecte ale operațiilor sunt Capitala, Ploeștii și alte centre supuse mai ales și mai intens bombardamentelor teroriste. Cel puțin cartierele grav sinistrate au fost dela început ținta acestor fiare cu chip de om, cari, la atrocitățile războiului, adaogă nemernicia faptei lor, răpind astfel căminelor și bruma ce mai putuse scăpa din pârjolul exploziilor și al incendiilor semănate de sus.

E adevărat că evacuarea în massă a acestor cartiere oferă dela sine borfașilor o tentație și un teren de lucru nu se poate mai îmbietoare. Majoritatea sinistraților a preferat drumul băjeniei decât teroarea bombelor și a morții. Au plecat cu ce au putut ridica în pripă și mai ușor de transportat, adunându-și mobila grea și restul lucrurilor salvate într'una din încăperile mai puțin atinse de bombe. Prea puțini au găsit pe câte cineva de încredere care să rămână paznic al casei părăsite. Când te adresai vreunui amator, deși îi puneai toată casa la dispoziție, ba luai asupra-ți și plata apei și a luminii, refuza net oferta de îndată ce-i precizai cartierul. Totuși, după ce și-au transportat familiile, cei mai mulți capi de gospodării s'au întors la casele lor, chemați nu numai de grija propriului lor avut, dar și de îndatoririle profesiei sau de prevederile legii mobilizării pentru lucru.

Cum însă, în cursul zilei, aceștia dau numai trecător pe acasă, mai ales când locuesc în cartiere periferice, cum este cazul majorității sinistraților și când, în urma bombardamentelor, tramvaele își întrerup circulația, este ușor de văzut că nici paza caselor acestora nu prezintă garanții de siguranță. Așa se explică libertatea și certitudinea cu care operează bandele de hoți în cartierele sinistrate.

Serviciile însărcinate cu paza publică s'au arătat nedotate cu destul personal ca să poate face singure față cerințelor impuse de situații excepționale. De aceea găsim binevenită măsura pusă de curând în aplicare, de a se rândui în cartierele greu sinistrate și expuse încălcărilor tâlhărești, patrulări regulate în timpul zilei și al nopții executate de grupe de câte 3 (un polițist și doi soldați), toți înarmați, cari cutreeră străzile, controlând curțile, ca și pe toți trecătorii suspecți.

Am dori, însă, ca această măsură să fie întărită, mai ales în timpul nopții, prin înființarea de posturi fixe camuflate în locuri prielnice de observație (în fundul curților, prin casele sinistrate, pe locuri virane sau în adăposturile de pământ părăsite, posturi care s'ar dovedi deosebit de eficace mai ales în nopțile fără lună, când borfașii pornesc de obicei la lucru.

In unele cartiere (Parcul Iancului, Vatra Luminoasă), locatarii și-au organizat singuri, încă cu ani înainte, paza locală, plătind prin cotizații individuale serviciul propriu de pază. Și inițiativa a dat bune rezultate, neînregistrându-se până acum furturi prin acele părți. Și aci e locul ca inițiativa particulară să se întâlnească cu sforțările serviciilor publice de pază, sprijinindu-se reciproc, ca să poată duce la stârpirea hienelor războiului, restaurând liniștea și siguranța vieții și-a avutului greu încercatei populații din cartierele sinistrate.

CENTRUL DE GREUTATE
AL LUPTELOR DIN REGIUNEA NORMANDĂ

Berlin, 3 (Rador). — **Se dau următoarele amănunte cu privire la luptele depe frontul invaziei:**

Centrul de greutate al marilor lupte de Miercuri din regiunea normandă a fost pe aripa dreaptă a celei de a doua armate engleze, care a căutat, cu forțe blindate deosebit de puternice, să-și croiască drum spre sud și sud-est peste șoseaua națională 175.

In special la Caumont și la La Bigue, s'au dat lupte înverșunate, în cursul cărora localitatea La Bigne a fost pierdută către seară.

Este vizibil că înaltul comandament britanic caută să ocupe orașul Vire, ce se află de Miercuri sub tirul artileriei, pentru a pune astfel stăpânire pe o nouă răscruce de drumuri care va permite o rapidă deplasare a forțelor atât în direcția nord-sud cât și în direcția est-vest.

Toate încercările pe care le-a făcut însă inamicul de a pune mâna pe oraș printr'un atac surpriză, au putut fi nimicite cu succes de către grupuri de luptă rapide germane. In apărare și contraatac, tancuri germane împreună cu unități de grenadieri blindați au distrus 47 tancuri inamice în regiunea Vire, făcând astfel să dea greș marele atac britanic din această regiune.

La sud-vest de oraș, într'o regiune plină de tufișuri și înălțimi, puternice forțe britanice au fost presate pe un spațiu redus. Ele se află acum sub focul concentric al bateriilor grele germane după ce pierduseră înainte printr'un contraatac sistematic 29 de tancuri și numeroase obuziere grele.

In sectorul nordamerican au fost respinse atacuri date de grupuri mai mari de blindate De altfel în acest sector nu au avut loc Miercuri nicăieri operațiuni mai importante deoarece ambele părți procedează actualmente la aduceri de forțe.

Obiectivul imediat de atac al nord-americanilor este orașul Fougeres, dela sud de Avranches, în timp ce un al doilea puternic grup de șoc nord-american are probabil drept misiune să pătrundă în Bretania în direcția generală vest.

Bătălia dela sud de Caumont

Berlin, 3 (Rador). — In marele spațiu dela Caen, ziua de Marți s'a scurs relativ liniștită.

Dimpotrivă, bătălia continuă în sectorul mijlociu al frontului, la sud de Caumont, cu o violență nemiçsorată.

Germanii au rezistat cu succes **tuturor încercărilor de străpungere efectuate de englezi și canadieni.**

In regiunea Coulvain, acolo unde șoseaua națională nr. 175 se desparte de șoseaua națională nr. 177, și anume la nord-est de Saint Martin des Besaces, s'a concentrat presiunea principală.

Forțe britanice foarte puternice au presat asupra pozițiilor germane și au obținut la început o pătrundere. Germanii însă au zăvorît-o imediat prin contraatac.

Luptele extraordinar de înverșunate au fost bogate în pierderi pentru ambele tabere.

In sectoarele de front învecinate la vest, germanii și-au mutat cu câțiva kilometri spre sud pozițiile, în vederea scurtării traseului frontului.

TANCURI AMERICANE ATACATE DE AVIAȚIA GERMANA

Berlin, 3 (Rador). — **In noaptea de 2 August, avioane de luptă grele germane au dat puternice și neașteptate atacuri împotriva tancurilor nord-americane din partea de vest a frontului invaziei.**

Pe coastă, în apropiere de golful St. Michel, au fost lovite coloane inamice cu ajutorul covoarelor de bombe. Mai multe tancuri și autocamioane nord-americane au luat foc.

In sectorul Caumont escadrile de avioane de luptă germane au atacat pozitii de plecare britanice. Loviturile în plin în depozitele de carburanți și de muniții au provocat mari explozii.

Avioanele inamice s'au mărginit la puține zboruri în timpul nopții.

ARMELE GERMANE „SPAIMA TANCURILOR" și „PUMNUL ANTITANC"

Berlin, 3 (Rador). — **In cercurile militare din capitala Reichului se subliniază că armele defensive „spaima tancurilor" și „pumnul antitanc" au fost folosite cu succes împotriva unor noi tipuri de tancuri sovietice.**

LUPTELE DIN SECTORUL CENTRAL AL FRONTULUI DE RĂSĂRIT

Berlin, 3 (Rador). — **Pe povârnișul de nord al Carpaților, trupele germane au respins, Miercuri, în centrele de gravitate din ultimul timp, puternice atacuri sovietice, sprijinite de elemente blindate.**

La răsărit de trecătoarea Beskide, contra-atacurile germane au continuat să facă progrese.

PRESIUNEA SOVIETICA IN MARELE COT AL VISTULEI

Berlin, 3 (Rador). — **In marele cot al Vistulei, sovieticii au sporit, Miercuri, presiunea lor, în brește dela vest de Baranov.**

La nord-est de această localitate, au dat greș, din cauza focului forțelor germane, numeroase atacuri inamice.

In celelalte sectoare ale cotului format de Vistula trupele germane au anihilat mai multe încercări făcute de sovietici de a trece fluviul.

❖

Berlin, 3 (Rador). — **La nord-est de Varșovia, în cursul zilei de Miercuri, au continuat luptele cu caracter schimbător.**

Contra-atacurile germane încununate de succes, date de carele blindate germane, au dus la recucerirea localității Radymin, care fusese abandonată în mod trecător.

LUPTE CRANCENE IN REGIUNEA MITAU

Berlin, 3 (Rador). — **In cursul zilei de Marți, au continuat să se dea lupte crâncene în regiunea Mitau.**

In sectorul Birsen, grenadierii germani au continuat atacurile lor și au ocupat mai multe localități.

La răsărit de Duna și în istmul Narva au fost respinse prin lupte grele puternice încercări de străpungere făcute de sovietici.

PIERDERILE AVIAȚIEI SOVIETICE

Berlin, 3 (Rador). — **Din cercurile aviatice se anunță că sovieticii au pierdut în cursul lunii Iulie pe frontul răsăritean 1329 avioane.**

Dintre acestea, 299 au fost doborîte de către artileria antiaeriană, iar restul de escadrilele de avioane de vânătoare germane în diferite lupte aeriene.

Pierderile aviației germane în cursul lunii Iulie sunt sub 1 la sută din sborurile executate de formațiile germane.

Berlin, 3 (Rador). — **Un nou mare atac de escadre din aviația germană de luptă împotriva aprovizionării inamice din sectorul Vilna a provocat pierderi însemnate într'un parc de automobile sovietice.**

Avioane de recunoaștere reperaseră concentrarea acestor vehicule, în seara de 2 August.

Câteva avioane de luptă de noapte, care primiseră ordin să bombardeze comunicațiile inamicului, au distrus sau incendiat, în împrejurimile localității Reichshof, precum și la sud de Kaunas peste 20 camioane-automobile.

La 2 August, aviația germană și-a îndreptat atacurile sale în special în sectorul Sandomir, împotriva încercărilor de trecere sovietice, precum și a forțelor blindate, două tunuri de asalt și trei tunuri anti-tank, cum și 50 vehicule, iar un număr de alte care blindate și vehicule au fost grav avariate.

In sectorul lituanian, în apropiere de Marianopol avioanele germane blindate de bătălie au provocat pierderi considerabile coloanelor de camioane și de care blindate sovietice. Intr'un punct, trei care blindate, ce mergeau unele după altele, au fost aruncate în aer cu ajutorul tunurilor de pe bord. Escadrele germane au distrus circa 50 camioane.

In centrul frontului din răsărit, sovieticii au pierdut 20 de avioane în luptele aeriene. Două avioane germane de bătălie și unul de vânătoare nu s'au înapoiat la bazele de plecare.

Localități din Franța
atacate de aviația anglo-americană

Paris, 3 (Rador). — **Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:**

Mai multe localități din imediata apropiere a Parisului au fost atacate de aviația anglo-americană.

Ziarul „Le Petit Parisien" anunță că în adăpostul unei maternități au murit 40 mame împreună cu copiii lor.

Intr'o altă localitate, victimele se cifrează la 54 morți și 144 răniți.

In departamentul Seine et Marne, într'o mică localitate, 46 persoane au murit în cursul celor două bombardamente de Marți.

Intr'o gară din departamentul Yonne, două trenuri de pe linia Paris-Lyon au fost atacate de aviația anglo-americană. O mică pădure, unde călătorii încercaseră să se adăpostească, a fost lovită de bombe. Numărul morților se ridică la 40, iar al răniților la 100.

*

Paris 3 (Rador). — **Corespondentul agenției D. N. B. transmite:**

Cu prilejul atacului aerian efectuat Miercuri de anglo-nordamericani deasupra regiunii parisiene, o cantină condusă de o călugăriță a fost lovită în plin. Aproximativ 50 de copii mici, împreună cu mamele lor, au fost prinși sub dărâmături.

Până acum au fost desgropate cadavrele a 40 copii, 5 călugărițe și a mai multor bărbați și femei.

La un post de observații în prima linie a frontului (Pk. D.)

ȘEFUL GUVERNULUI POLONEZ DIN LONDRA
PRIMIT DE COMISARUL SOVIETIC AL AFACERILOR EXTERNE

Lisabona, 3 (Rador). — **După cum anunță serviciul britanic de informații, d. Mikolajczyk, șeful guvernului exilat polonez dela Londra, a fost primit de comisarul sovietic al afacerilor străine, Molotov, cu care a avut „o conversație foarte deschisă".**

De altă parte, d. Mikolajczyk a declarat în fața reprezentanților presei din Moscova că încă nu a văzut pe mareșalul Stalin, dar că speră să aibă cât de curând o întrevedere cu el.

CALATORIA D-LUI MIKOLAJCZYK A FOST PREGATITA DE D. ROOSEVELT

Berna 3 (Rador). — *O știre a Biroului Internațional de Informațiuni, retransmisă de corespondentul agenției D. N. B. anunță:*

Din cercurile emigranților polonezi se află că voiajul lui Moscova al „primului ministru" polonez Mikolajczik a fost decis încă dela Washington, cu prilejul vizitei acolo a d-lui Mikolajczik, inițiativa călătoriei pornind dela președintele Roosevelt.

D. Roosevelt a ținut ca încă înainte de alegerile prezidențiale dată fiind importanța voturilor catolicilor nordamericani să se ajungă la o înțelegere în problema poloneză.

In consecință el a cerut d-lui Mikolajczik să înmâne personal lui Stalin un plan întocmit de ministerele de externe englez și nordamerican și care, după concepția sa, putea fi acceptat de ambele părți.

Or, Stalin a aflat de aceste intenții și, spre surpriza neplăcută a aliaților săi le-a luat înainte prin crearea comitetului polonez de eliberare.

In asemenea împrejurări, călătoria d-lui Mikolajczik — pe care acesta a trebuit să o facă cu toată această bruscare, la stăruința guvernelor — englez și nordamerican ce trebuiau să țină seama de opinia publică din țările respective — nu poate să se termine din punct de vedere practic decât cu o acceptare de către guvernul în exil a verdictului Kremlinului.

SCOPUL CALATORIEI

Stockholm 3 (Rador). — Biroul Internațional de Informațiuni dă următoarea știre, retransmisă de corespondentul agenției D. N. B.:

Cercurile bine informate ale emigranților polonezi din Londra au declarat în ultimele zile, în legătură cu călătoria la Moscova a domnilor Mikolajczik și Romer, că aceștia nu numai că sunt însuflețiți de bunăvoință, dar au primit și autorizația necesară pentru a face concesii.

La întrebarea până unde vor merge aceste concesii, se spune că în ce privește problema graniței, propunerea poloneză va fi ca cele două părți să accepte provizoriu ca linie de despărțire linia Curzon, granița definitivă urmând să fie trasată după încetarea ostilităților.

Se spune deasemenea la Londra că polonezii au dat asigurări cu prilejul sondărilor diplomatice dinainte de călătorie că „vor accepta cererile esențiale și cari din punctul de vedere rus sunt socotite ca absolut necesare". La aceasta se observă în cercurile poloneze că este o chestie de interpretare, ce nu poate fi rezolvată decât la Moscova cari cereri sovietice sunt esențiale și absolut necesare din punct de vedere rus.

Și în ce privește o eventuală remaniere a guvernului polonez, cercurile poloneze din Londra s'ar fi arătat dispuse să facă anumite concesii. Nu s'a putut stabili cu siguranță dacă această atitudine conciliantă va merge până la acceptarea în guvern a doi membri ai sovietului polonez din Moscova sau, mai mult până la scoaterea din guvern a unor personalități socotite de sovietici ca fiind anti-ruse, întreaga chestiune urmând să fie hotărîtă în mod definitiv de către d. Mikolajczik la Moscova.

ROLUL MAREȘALULUI MANNERHEIM

Helsinki 3 (Rador). Corespondentul agenției DNB transmite:

Guvernul a făcut Miercuri o vizită „in corpore" fostului președinte al Finlandei, d. Risto Ryti, cu care prilej d. Linkomies, primul ministru a rostit o cuvântare, la care a răspuns d. Ryti.

Aften Posten subliniază că actuala schimbare la conducerea statului își are o paralelă. Incă odată când Finlanda să găsea în luptă împotriva pericolului mortal al bolșevismului, mareșalul a fost chemat la conducerea națiunii. In războiul de iarnă mareșalul a devenit dintr'odată centrul de raliere chiar și pentru aceia cari până atunci stătuseră deoparte. Și de data aceasta, mareșalul Mannerheim duce armata populară finlandeză la lupta pentru libertatea și viitorul țării. Mareșalul Mannerheim constitue simbolul rezistenții vitezei sale armate ce este gata de toate jertfele pentru ca țara să nu ajungă la cheremul inamicului.

Parlamentul britanic își suspendă lucrările

Amsterdam, 3 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. anunță:

Serviciul britanic de informații semnalează că Parlamentul britanic își va suspenda lucrările, cu începere de Joi, până la 26 Septembrie.

RUPEREA RELAȚIILOR
TURCO-GERMANE

După cum am arătat și în articolele precedente, hotărîrea Turciei de a rupe relațiile cu Germania constitue un eveniment politic din cele mai importante. El începe un capitol nou în istoria Turciei și ar fi absurd să i se conteste gravitatea.

De aceea socotim necesar, pentru documentarea exactă a cititorilor noștri, să redăm aci pasagiul discursului rostit de d. Saracioglu, prin care a anunțat în Marea Adunare națională turcă hotărîrea guvernului turc de a rupe relațiile diplomatice și economice cu Germania, cât și pasagiul din discursul d-lui Churchill în Camera Comunelor privitor la același eveniment.

In fața marei adunări naționale, d. Saracioglu, prim ministru și ministru de externe ad-interim, a spus următoarele:

„Aliatul nostru britanic ne-a cerut, în cadrul acordului nostru, să rupem relațiile diplomatice și economice cu Germania. Cererea britanică a fost sprijinită de guvernul Statelor Unite. După ce a studiat amănunțit chestiunea, guvernul a aprobat cererea și a hotărît să prezinte Marei Adunări Naționale spre aprobare un răspuns pozitiv. Pentru a face față greutăților ce vor izvori din această hotărîre, a fost cerut ajutor financiar și echipament de război. In urma răspunsului pozitiv dat cererei noastre de aliatul nostru britanic, guvernul a informat pe ambasadorul britanic că guvernul va trece prin Adunarea Națională hotărîrea luată de el de a rupe relațiile diplomatice și economice cu Germania începând din noaptea de Miercuri spre Joi. Acest răspuns pozitiv a fost primit cu mare satisfacție la Londra. La două zile după aceasta ambasadorul britanic într'o scrisoare trimisă la Foreign Office a declarat că această hotărîre pozitivă a guvernului turc este o dovadă reală de prietenie și a acordul ce există între Anglia și Turcia și a exprimat astfel importanța poziției Turciei în hotărîrile pe care este gata să le ia.

„Prieteni! Hotărîrea pe care sunteți pe cale a o lua nu este o hotărîre de război. Războiul va depinde de atitudinea pe care o va lua partea opusă. Sunt sigur că hotărîrea ce va lua Adunarea Națională, care are soarta Turciei în mâinile sle, va fi o hotărîre mare și istorică și va fi folositoare fericirei viitoare a țării".

Adunarea Națională a primit cu aplauze discursul primului ministru și a votat cu unanimitate de 403 voturi hotărîrea guvernului.

După aceea Marea Adunare Națională turcă a trimis următoarea telegramă Camerei Comunelor la Londra:

„Națiunea turcă, credincioasă alianței cu Anglia, a rupt relațiile cu Germania și Marea Adunare Națională este fericită să poată exprima Camerei Comunelor expresiunea prieteniei ei".

❖

Iată acum și pasajul din discursul d-lui Churchill:

„Sunt autorizat de guvernul turc să anunț acum în această după amiază în Camera Comunelor că, pe baza alianței anglo-turce, Turcia a rupt toate relațiile cu Germania.

„Acest act aduce o viață nouă în alianța pe care o avem cu Turcia de înainte de război. Nimeni nu poate spune dacă Germania sau Bulgaria vor ataca Turcia. Dacă se va întâmpla așa, vom face cauză comună cu Turcia și vom lua amenințarea germană, pe cât vom putea, asupra noastră. Nimeni nu poate aștepta să rămână în afara acestui conflict sau să nu sufere. Orașele turcești pot primi un bombardament pe care nu-l putem împiedica de aici...

„Politica lui Mustafa Kemal a fost să se ajungă la o unitate strânsă de acțiune între poporul turc și cel rus. Sper că acest nou pas va contribui la continuarea prieteniei dintre Turcia și Rusia".

Sir High Oneill: **„Inseamnă aceasta că Turcia a intrat definitiv în război alături de noi?"**

D. Churchil: **„Desigur că puteți face foarte bine deosebirea între a rupe relațiile cu o putere și a declara război. Ce anume poate face cealaltă parte nu pot pretinde că știu".**

*

Am arătat ieri cari au fost primele urmări ale hotărîrei Turciei.

Ambasadorul von Pappen a părăsit Turcia cu avionul.

Elveția a luat asupra sa protecția intereselor Germaniei în Turcia.

Guvernul turc, stabilind că minimul germanilor din Turcia este de circa 900, va lua măsuri pentru repatrierea sau supravegherea lor.

Vasele turcești aflate în porturile bulgare și române au primit ordin să se înapoieze în apele turcești, iar vasele turcești cari părăsiseră Miercuri Istambulul au fost oprite în Bosfor.

INSĂRCINATUL DE AFACERI TURC DIN BERLIN
INVITAT SĂ PĂRĂSEASCĂ TERITORIUL REICHULUI

Berlin, 3 (Rador). — **Guvernul turc a supus Miercuri, Marei Adunări Naționale, hotărîrea de a rupe relațiile economice și diplomatice cu Germania.**

După desbaterile violente ce au avut loc într'o ședință secretă, ținută Marți, a grupului parlamentar al partidului popular turc, Marea Adunare Națională a acceptat Miercuri hotărîrea guvernului.

In acest fel, Turcia, rupând pactul de prietenie germano-turc, a părăsit politica ei tradițională de prietenie cu Germania și de neutralitate, condiție a independenței sale.

In ciuda avertismentelor date de Reich, guvernul turc, dând urmare presiunii Angliei, Americii și Uniunii Sovietelor, a pășit pe o cale ce îi răpește libertatea și independența.

Șeful protocolului din ministerul afacerilor străine a comunicat Miercuri după amiază însărcinatului cu afaceri turc că misiunea sa în Germania s'a terminat și l-a invitat în acelaș timp să părăsească fără întârziere teritoriul Reichului.

CUM E PRIVITĂ LA BERLIN SITUAȚIA CREATĂ DE HOTĂRÂREA ADUNĂRII NAȚIONALE

Berlin 3 (Rador). — **Prin decizia ei, ce cântărește greu în cumpănă, de a rupe relațiile economice și diplomatice cu Reichul, Turcia a pășit pe un drum care este cu totul opus politicei de până acum de prietenie tradițională cu Germania și care, prin repercusiunile sale, nu va putea niciodată servi buna stare și fericirea poporului turc.**

Păstrarea neutralității, accentuată în toate ocaziile până acum de guvernul turc, a fost părăsită fără motive de forță majoră pentru Turcia și astfel a fost inițiată o politică ce, dacă Turcia ar continua să meargă pe acest drum primejdios, nu este greu de apreciat în ce privește consecințele ei.

Căci în mod implicit, urmarea ar trebui să fie războiul cu Germania.

Prin această măsură, Turcia a luat asupra sa o grea răspundere atât față de propria ei politică, cât și față de istorie. Nu există nici un om oricât de puțin clarvăzător care să nu trebuiască să se aștepte, la sfârșitul unui asemenea război, și la sfârșitul unei Turcii libere și independente.

Dacă se ține seama de realitate, merită a fi constatat că guvernul prin ruperea relațiilor diplomatice și economice, a rupt în același timp și pactul de prietenie germano-turc, care chiar neținând seama de partea juridică a unei asemenea înțelegeri, avea o deosebită importanță prin faptul că legăturile prietenești dintre popoarele turc și german se mișcau într'un cadru absolut cordial, iar nu platonic, și își aveau rădăcinile lor adânci într'un viu schimb cultural, care lua în considerare în amănunțime atât cerințele artistice, cât și sectorul științific.

Prin pasul său, Turcia a cedat până la urmă în fața presiunii și influenței unui grup de puteri ale căror obiective manifest imperialiste trebue să fie o dovadă suficientă că acest grup nu vrea și nu poate să reprezinte niciodată interesele Turciei și poporului ei.

Prin oprirea exportului de crom spre Germania și aliații săi, Turcia a parcurs încă de acum câtva timp prima etapă a acestui drum întunecos, în dependența inamicilor Germaniei.

Prin hotărîrea luată Miercuri, s'a ajuns la o răscruce, care poate fi caracterizată numai ca un stadiu foarte primejdios al politicei turcești.

MOARTEA MINISTRULUI DE EXTERNE AL SPANIEI

Madrid, 3 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:

Ministrul de externe, generalul conte Jordana, a încetat pe neașteptate din viață Joi dimineața la San Sebastian.

COMANDAMENTUL DE CĂPETENIE AL ARMATEI
COMUNICAT
ASUPRA OPERAȚIUNILOR DIN ZIUA DE 3 AUGUST 1944

Pe Nistrul inferior, în Basarabia de mijloc și pe frontul Moldovei, activitate de luptă redusă.